

Český orgán pre hospodársku súťaž môže sankcionovať účinky celosvetového kartelu, ktoré vznikli v Českej republike pred jej pristúpením k EÚ

Komisia tieto účinky kartelu nemá právomoc sankcionovať, hoci sa skončil až po tomto pristúpení

Prejednávaná vec sa týka celosvetového kartelu na trhu s rozvádzačmi izolovanými plynom („RIP“¹), na ktorom sa v rôznych obdobiach medzi rokmi 1988 a 2004 podieľali viaceré európske a japonské podniky z odvetvia elektrotechniky. Tak Komisia², ako aj český orgán pre hospodársku súťaž tento kartel preskúmali a uložili pokuty dotknutým podnikom. V tejto súvislosti začal český orgán pre hospodársku súťaž konanie po tom, ako začala konanie Komisia, a jeho rozhodnutie bolo prijaté po prijatí rozhodnutia Komisie. Tieto konania, ako aj uloženie pokút sa uskutočnili po 1. máji 2004, čiže po dni pristúpenia Českej republiky k Európskej únii.

Komisia preskúmala protisúťažné účinky kartelu na trhu Únie a uplatnila pravidlá hospodárskej súťaže Únie³. Pokiaľ ide o český orgán pre hospodársku súťaž, preskúmal účinky kartelu na českom území pričom uplatnil české právo hospodárskej súťaže. Český orgán sa však obmedzil na sankcionovanie účinkov, ktoré spôsobil kartel v Českej republike pred 1. májom 2004.

Toshiba a iné spoločnosti, ktoré sa zúčastnili na karteli, podali proti rozhodnutiu českého orgánu pre hospodársku súťaž žalobu na české súdy. Vychádzali z názoru, že toto rozhodnutie je v rozpore s európskymi pravidlami hospodárskej súťaže (v tejto veci s nariadením č. 1/2003), podľa ktorých orgány členských štátov pre hospodársku súťaž automaticky strácajú právomoc, keď začne Komisia konanie o porušení pravidiel hospodárskej súťaže. V tejto súvislosti zdôrazňujú, že podľa konštatovaní Komisie sa kartel skončil 11. mája 2004, teda po pristúpení Českej republiky k Únii, a že rozhodnutie Komisie sa týka aj účinkov kartelu na českom území. Tieto spoločnosti tvrdia, že boli sankcionované dvakrát: české orgány pre hospodársku súťaž im uložili pokutu za porušenie, ktoré už bolo predmetom rozhodnutia na európskej úrovni. Takéto správanie porušilo pravidlo zakazujúce kumuláciu sankcií za ten istý skutok (zásada *ne bis in idem*).

Krajský súd v Brně (Česká republika) sa pýta Súdneho dvora, či skutočnosť, že Komisia vo svojom rozhodnutí usúdila, že kartel sa skončil niekoľko dní po pristúpení Českej republiky k Európskej únii a český orgán pre hospodársku súťaž začal konanie a prijal svoje rozhodnutie po 1. máji 2004, keď nadobudlo účinnosť aj nariadenie č. 1/2003, vedie k záveru, že české orgány pre

¹ RIP sú v podstate hlavným komponentom elektrických rozvodní, ktoré slúžia na premenu elektrického prúdu vysokého napätia na elektrický prúd nízkeho napätia a naopak. Ich funkciou je chrániť transformátory pred preťažením a/alebo izolovať elektrický obvod a chybný transformátor.

² Rozhodnutím K(2006) 6762 v konečnom znení z 24. januára 2007 uložila Komisia pokutu v celkovej výške 750,71 milióna eur. Podniky, ktorým boli uložené pokuty, podali na Všeobecný súd žaloby o zrušenie rozhodnutia Komisie a o zníženie pokút, ktoré musia zaplatiť; vo veciach týkajúcich sa európskych podnikov pozri rozsudok Všeobecného súdu z 3. marca 2011, Siemens AG/Komisia (T-110/07), Areva, Areva T & D Holding SA, Areva T & D SA, Areva T & D AG, Alstom/Komisia (T-117/07 a T-121/07), a spojené veci Siemens AG Österreich, VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co. KEG, Siemens Transmission & Distribution Ltd., Siemens Transmission & Distribution SA, Nuova Magrini Galileo SpA/Komisia (T-122/07 až T-124/07); pozri tiež tlačové komuniké č. [15/11](#); v súvislosti s vecami týkajúcimi sa japonských podnikov pozri rozsudky Všeobecného súdu z 12. júla 2011, Hitachi a i./Komisia (T-112/07), Toshiba/Komisia (T-113/07), Fuji Electric Co. Ltd./Komisia (T-132/07) a Mitsubishi Electric/Komisia (T-133/07); pozri tiež tlačové komuniké č. [70/11](#).

³ Komisia začala konanie smerujúce k uloženiu pokuty na základe článku 81 ES a článku 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (Dohoda o EHP) v spojení s nariadením č. 1/2003.

hospodársku súťaž stratili akúkoľvek právomoc preskúmať a sankcionovať účinky, ktoré vznikli pred týmto prístupím.

Na úvod Súdny dvor pripomenul, že právo Únie viaže Českú republiku od jej prístúpenia, teda od 1. mája 2004, a že je v tomto štáte uplatniteľné za podmienok upravených v zmluvách a v akte o prístúpení. Z tohto hľadiska ani zmluva, ani akt o prístúpení Českej republiky neobsahujú ustanovenie o retroaktívnom uplatnení pravidiel hospodárskej súťaže Únie na protisúťažné účinky, ktoré v tejto krajine vznikli pred jej prístupím. Pri neexistencii takého výslovného ustanovenia zásada právnej istoty vyžaduje, aby sa tieto účinky posudzovali s prihliadnutím na právne predpisy účinné v relevantnom čase, teda podľa českého práva. Súdny dvor dospel k záveru, že pravidlá hospodárskej súťaže podľa **práva Únie nie sú uplatniteľné na protisúťažné účinky tohto kartelu, ktoré boli vyvolané na území Českej republiky pred jej prístupím k Únii.**

Ďalej, pokiaľ ide o hranice právomoci vnútroštátnych orgánov a orgánov Únie v oblasti kartelov, Súdny dvor pripomína, že v zmysle nariadenia č. 1/2003 je právomoc uplatniť **pravidlá hospodárskej súťaže Únie** rozdelená medzi Komisiu a orgány členských štátov pre hospodársku súťaž. Súdny dvor však spresňuje, že tieto orgány členských štátov právomoc stratia, ak Komisia začne konanie smerujúce k uloženiu pokuty. Keďže Komisia takéto konanie začala, vnútroštátne orgány strácajú aj možnosť uplatniť **ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré zakazujú kartely.**

Súdny dvor však zdôraznil, že **pravidlá hospodárskej súťaže Únie neuvádzajú, že by vnútroštátne orgány pre hospodársku súťaž na základe toho, že Komisia začala konanie, trvalo a definitívne stratili právomoc uplatňovať vnútroštátne právo hospodárskej súťaže.** Naopak, **právomoc vnútroštátnych orgánov sa obnoví, keď sa konanie začaté Komisiou skončí,** keďže právo hospodárskej súťaže Únie a vnútroštátne právo hospodárskej súťaže sa uplatňujú paralelne. Pravidlá hospodárskej súťaže na európskej a vnútroštátnej úrovni totiž posudzujú obmedzujúce postupy z rôznych uhlov pohľadu a ich rozsah pôsobnosti nie je totožný. Súdny dvor však spresnil, že vnútroštátne orgány pre hospodársku súťaž nemôžu vydať rozhodnutie, ktoré je v rozpore s rozhodnutím prijatým Komisiou.

Takisto po tom, ako Komisia prijme rozhodnutie, vnútroštátne orgány môžu rozhodnúť o karteli na základe práva hospodárskej súťaže Únie, ak rešpektujú rozhodnutie Komisie. V tejto súvislosti Súdny dvor zdôrazňuje, že právomoc orgánov členských štátov pre hospodársku súťaž je obnovená nielen vtedy, keď sa Komisia rozhodne neuplatniť pravidlá hospodárskej súťaže Únie na kartel, ale aj v prípade všetkých predvídateľných rozhodnutí, ktoré by Komisia mohla prijať na základe nariadenia č. 1/2003.

V dôsledku toho **Súdny dvor odpovedal, že český orgán pre hospodársku súťaž môže rozhodnúť o protisúťažných účinkoch, ktoré spôsobil kartel v Českej republike pred jej prístupím.**

Nakoniec Súdny dvor konštatoval, že Komisia sankcionovala iba účinky kartelu v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru⁴ týkajúce sa vyslovene starých členských štátov Únie a zmluvných strán Dohody o EHP. Rozhodnutie Komisie teda nesankcionuje prípadné protisúťažné účinky tohto kartelu na území Českej republiky počas obdobia pred jej prístupím. Toto konštatovanie potvrdzuje skutočnosť, že Komisia vo svojom rozhodnutí na účely vypočítania výšky pokút nezohľadnila štáty, ktoré pristúpili k Únii 1. mája 2004.

Vzhľadom na to, že český orgán pre hospodársku súťaž sankcionoval iba účinky kartelu, ktorý sa realizoval na českom území pred 1. májom 2004, a že tieto účinky nezohľadnila Komisia pri uložení pokút, Súdny dvor rozhodol, že pokiaľ ide o zákaz kumulácie sankcií, **zásada *ne bis in idem* nebola porušená.**

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec

⁴Európska únia, ako aj Island, Lichtenštajnsko a Nórsko.

v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106